

Health and Safety Advisors

Ενδυναμώνοντας τον Άνθρωπο

Ο Τεχνικός Ασφάλειας ως
καταλύτης κουλτούρας πρόληψης

Σπύρος Ι. Πριμηκύριος
Επιστημονικός Υπεύθυνος Τμήματος
Ασφάλειας, GEP
Διπλ. Μηχανολόγος Μηχανικός ΕΜΠ

Ενδυναμώνοντας τον Άνθρωπο: Ο Τεχνικός Ασφάλειας ως καταλύτης κουλτούρας πρόληψης

Σε ένα περιβάλλον εργασίας που μεταβάλλεται ραγδαία — με αυξανόμενη τεχνολογική πολυπλοκότητα, πίεση παραγωγικότητας και συνεχή αναδιοργάνωση - η Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία δεν μπορεί να περιορίζεται σε διαδικασίες, ελέγχους και έντυπα.

Η πρόληψη δεν είναι έγγραφο Είναι κουλτούρα

Και η κουλτούρα διαμορφώνεται από ανθρώπους.

Στο επίκεντρο αυτής της δυναμικής βρίσκεται ο Τεχνικός Ασφάλειας. Όχι απλώς ως ελεγκτικός μηχανισμός συμμόρφωσης. Αλλά ως καταλύτης αλλαγής συμπεριφορών και ενδυνάμωσης του ανθρώπινου παράγοντα.

Από τη συμμόρφωση στη συνειδητή συμμετοχή

Η παραδοσιακή προσέγγιση στην ΥΑΕ εστιάζει:

- Στη συμμόρφωση με τη νομοθεσία
- Στην τήρηση διαδικασιών
- Στην αποφυγή προστίμων

Όμως η εμπειρία και η διεθνής βιβλιογραφία δείχνουν ότι τα περισσότερα ατυχήματα δεν οφείλονται στην απουσία κανόνων.

Οφείλονται σε:

Συνήθεια

Επαναλαμβανόμενες πρακτικές που γίνονται αυτόματες

Ρουτίνα

Καθημερινότητα που μειώνει την επαγρύπνηση

Υπερβάλλοντα ζήλο

Πίεση για ταχύτητα και παραγωγικότητα

Λανθασμένη εκτίμηση κινδύνου

Υποτίμηση πραγματικών απειλών

Πολιτισμικές ανοχές

Αποδοχή μη ασφαλών συμπεριφορών

Η πρόληψη επιτυγχάνεται όταν ο εργαζόμενος δεν τηρεί απλώς έναν κανόνα, αλλά κατανοεί το γιατί πίσω από αυτόν. Και εδώ αναδεικνύεται ο ρόλος του Τεχνικού Ασφάλειας ως εκπαιδευτή, καθοδηγητή και διαμορφωτή στάσεων.

Ο ανθρώπινος παράγοντας: από "αδύναμος κρίκος" σε στρατηγικό πλεονέκτημα

Συχνά ακούμε τη φράση: «Το ατύχημα οφείλεται σε ανθρώπινο λάθος» Αλλά ο άνθρωπος δεν είναι το πρόβλημα. Είναι η λύση - εφόσον ενδυναμωθεί.

Η σύγχρονη προσέγγιση της ασφάλειας μετατοπίζεται:

Από την ενοχοποίηση

στη μάθηση

Από την τιμωρία

στην ανατροφοδότηση

Από την επιτήρηση

στη συμμετοχή

Ο Τεχνικός Ασφάλειας οφείλει να δημιουργεί περιβάλλον όπου:

- Ο εργαζόμενος αναφέρει ένα «παρ' ολίγον» χωρίς φόβο
- Η παρατήρηση κινδύνου επιβραβεύεται
- Η εμπειρία των εργαζομένων αξιοποιείται

Η κουλτούρα πρόληψης δεν επιβάλλεται. Καλλιεργείται.

Ο Τεχνικός Ασφάλειας ως ηγετικός παράγοντας επιρροής

Η ηγεσία στην ΥΑΕ δεν ταυτίζεται με διοικητική ιεραρχία. Ο Τεχνικός Ασφάλειας ασκεί λειτουργική ηγεσία μέσω:

Επιστημονικής τεκμηρίωσης

Βασισμένη σε δεδομένα και έρευνα

Εμπιστοσύνης

Χτισμένη με συνέπεια και διαφάνεια

Παρουσίας στο πεδίο

Ενεργή συμμετοχή στον χώρο εργασίας

Διαλόγου

Ανοιχτή επικοινωνία με όλα τα επίπεδα

Η φυσική παρουσία στον χώρο εργασίας έχει τεράστια σημασία

📄 Η ασφάλεια δεν «ασκείται» από το γραφείο.

Όταν ο εργαζόμενος βλέπει:

Συνεπή στάση

Ενδιαφέρον

Δίκαιη αντιμετώπιση

τότε η πρόληψη μετατρέπεται από υποχρέωση σε κοινή αξία.

Ψυχολογική ασφάλεια και κουλτούρα αναφοράς

Μια ώριμη κουλτούρα πρόληψης βασίζεται στην ψυχολογική ασφάλεια. Δηλαδή στο κατά πόσο ο εργαζόμενος αισθάνεται ότι μπορεί να μιλήσει χωρίς να εκτεθεί.

Σε οργανισμούς όπου:

- Κυριαρχεί ο φόβος
- Το λάθος τιμωρείται
- Η παραγωγικότητα υπερτερεί της ασφάλειας

η πρόληψη αποδυναμώνεται.

Ο Τεχνικός Ασφάλειας μπορεί να λειτουργήσει ως γέφυρα μεταξύ διοίκησης και εργαζομένων, διασφαλίζοντας ότι:

- Οι ανησυχίες ακούγονται
- Οι προτάσεις αξιολογούνται
- Τα δεδομένα μετατρέπονται σε δράση

Από την εκτίμηση κινδύνου στην ενεργή συμπεριφορά

Η Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου είναι θεμέλιο. Αλλά δεν αρκεί.

Η πραγματική πρόκληση είναι η μετατροπή της σε:

Καθημερινή πρακτική

Ορατή συμπεριφορά

Συλλογική ευθύνη

Η πρόληψη ενεργοποιείται όταν:

- Ο εργαζόμενος σταματά μια εργασία που θεωρεί μη ασφαλή
- Ο προϊστάμενος επιβραβεύει τη διακοπή
- Η διοίκηση υποστηρίζει την επιλογή αυτή

Αυτό απαιτεί κουλτούρα — και η κουλτούρα απαιτεί καθοδήγηση.

Οι σύγχρονες προκλήσεις

Σήμερα ο Τεχνικός Ασφάλειας καλείται να διαχειριστεί:

Πολύπλοκα έργα

Με πολλαπλές διαστάσεις και απαιτήσεις

Υπεργολαβίες

Συντονισμός διαφορετικών ομάδων

Πολυπολιτισμικά εργατικά δυναμικά

Διαχείριση διαφορετικών κουλτούρων

Πίεση χρόνου

Ισορροπία ασφάλειας και
παραγωγικότητας

Ψυχοκοινωνικούς κινδύνους

Στρες, εξουθένωση, συγκρούσεις

Η τεχνική γνώση είναι απαραίτητη. Αλλά δεν είναι επαρκής

Απαιτούνται δεξιότητες:

Επικοινωνίας

Αποτελεσματική μετάδοση μηνυμάτων σε όλα τα επίπεδα

Coaching

Καθοδήγηση και ανάπτυξη ικανοτήτων

Διαχείρισης συγκρούσεων

Επίλυση διαφορών με εποικοδομητικό τρόπο

Κατανόησης ανθρώπινης συμπεριφοράς

Αναγνώριση κινήτρων και προτύπων

Η πρόληψη είναι πλέον διεπιστημονικό πεδίο

Ενδυνάμωση: τι σημαίνει στην πράξη;

Ενδυνάμωση σημαίνει:

- Παροχή γνώσης**
Εκπαίδευση και πληροφόρηση για κινδύνους και μέτρα προστασίας
- Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων**
Ενεργή εμπλοκή στη διαμόρφωση πολιτικών ασφάλειας
- Διαφάνεια**
Ανοιχτή επικοινωνία για ατυχήματα και διδάγματα
- Εμπιστοσύνη**
Δημιουργία κλίματος ασφάλειας και υποστήριξης
- Αναγνώριση**
Επιβράβευση ασφαλών συμπεριφορών και πρωτοβουλιών

- Σημαίνει να δίνουμε στον εργαζόμενο τη δυνατότητα να πει: «Σταματώ — δεν είναι ασφαλές.» Και να γνωρίζει ότι αυτή η επιλογή θα γίνει σεβαστή.**

Συμπέρασμα

Η πρόληψη δεν είναι αποτέλεσμα τύχης. Είναι αποτέλεσμα σχέσης. Σχέσης εμπιστοσύνης, συνεργασίας και αμοιβαίου σεβασμού.

Ο Τεχνικός Ασφάλειας δεν είναι απλώς σύμβουλος συμμόρφωσης. Είναι:

Παιδαγωγός

Διαμεσολαβητής

Παρατηρητής

Καθοδηγητής

Φορέας πολιτισμικής αλλαγής

Ενδυναμώνοντας τον άνθρωπο, ενδυναμώνουμε την πρόληψη

Και όταν η πρόληψη γίνει κουλτούρα, τότε η ασφάλεια παύει να είναι υποχρέωση — γίνεται αξία.

Great
Place
To
Work®

Certified

SEP 2024-SEP 2025
GREECE

Thank You!

Athens Offices

51 Samou St. & Fragkokklisias St.
151 25 Maroussi, Athens, Greece
T: +30 210 940 5866
E: info@gepgroup.gr

Thessaloniki Offices

293 Lagada St. 564 30 Stavroupoli,
Thessaloniki, Greece
T: +30 2310 686 070
E: thessaloniki@gepgroup.gr

